

قەيران لە كۆمەلە و "حیزبی كۆمۇنیستی ئىران"

لەگەل ئاشكرا بوونی ناكۆكى لە پیزەكانی "حیزبی كۆمۇنیستی ئىران" و پێكخراوی كوردوستانی ئەم حیزبە "كۆمەلە"، ئەمپۆكە كەمتر كەسێك لە بزوتنەوێی چەپ دا لە بارودۆخی قەیراناوی و بوونی ناكۆكى سیاسی لەم پێكخراوەیە، بێ ئاگایە. هەر لەم پێوەندەدا لە ماوەیەکی تا پادەییك درێژخایەندا گەلیك نوسراوە لە بوارى جۆراوجۆردا لە لایەن ئەندامان و پێبەرایەتی ئەم پێكخراوەدا بلاو كراوە و بێك جارىش یەكتریان تاوانبار كردووە. بەلام سەرەپای پادەییك زۆر لە پادەربێن و ھەلوێستی جیاواز، ھێشتا بابەتە جی ناكۆکیەكان بە تەواوەتی و روونی لە تۆی پلاتفۆرمێكدا لە بەردەست بزوتنەویدا دانەنراوە. سەرەپای ئەمەش، ھێشتا تەنانەت بۆ خەباتكارانی ناو پیزەكانی ئەم حیزبە بە تەواوەتی پوون نەبووەتەو كە ھەریەك لە لایەنەكان لە سەر بابەتە سەرەکیەكانی بزوتنەو، چ پ و پ و بۆچونێکیان ھەیە و بەرگریكاری چ ھێڵێکی سیاسین، باس دەكرێت كە لەوانەییە بێتە ھۆی جیابوونەو لە پیزەكانی ئەم پێكخراوەدا.

بۆ كەسێكی چاوەدێر لە دەروەوێ ئەم پێكخراوە كە بەدواداچوونی پادەربێنەكانی لە سالتانی پادەربوو كردووە، بوونی قەیران لەم پێكخراوەیەدا چیتێكی سەیر نازانی. چونكو ھەروا كە لە بێك نوسراوەی پێبەرایەتی و كادەكانی ئەم حیزبە دیارە، دەسپێكی ناكۆکیەكان لە ھێندێك چالاكی و ھەلوێست گردنەكانی كۆمەلە لە كوردوستانی عێراق، سەرچاوەی گرتووە. بێ گومان كاروبار گەلیك وەكوو بەشداری چالاكانە لە "كۆمیتەى ھاوكاری كۆنگرەى نەتەوێى كورد" بە بەشداری پەوتگەلیك وەكوو "پارتی دیمۆكراتى كوردوستانی عێراق" (پەوتى دەسەڵاتدارى بارزانی) وەكوو پەوتێك پێوەندییان لەگەل ھیزە ئەمپریالیستەكان و پەپەوێ كردنى سیاسەتەكانیان زۆرجار كاریگەرى كاردەسات بارى لە ھەر چوارپارچەى كوردوستان لە دژی چینیە چەوساوەكانی گەلى كورد دانائە، بەشداری لە دانیشتنەكانی ناوەندى "كۆمیتەى دیپلۆماسى ھاوبەشى پارت و پێكخراوە سیاسییەكانى كورد لەوانەییە پەوتى ئیسلامى "خەبات" لەل لایەن كۆمەلەو وەكوو پێكخراوى كوردوستانی حیزبی كۆمۇنیستی ئىران و لە ئاخیشدا ھەلس و كەوتى سازشكارانەى پێبەرایەتی ئەم پێكخراوەیە لە "ئیدانە" نەكردنى ھەولێ بێك پارت و پێكخراوەى كوردی ئىران بۆ وتووێژ لەگەل پزیمی سەرگوتەرى كۆمارى ئیسلامى و نەدەكرا بێك بابەت و قەیران لە نێوخۆی پێكخستەكانى "حیزبی كۆمۇنیستی ئىران و كۆمەلە" دا پێك نەھێنێت.

ھەر لەم پێوەندییەدا سەلاح مازوجى لە پێبەرانى "حیزبی كۆمۇنیستی ئىران" لە لایەنى بەرانبەرى ئىبراھیم عەلیزادە پێبەرى پێكخراوى كوردوستانی ئەم حیزبە، ھەلگەوتوو، وێرێ دژایەتی دەربڕینی خۆی لەگەل بەشداری كۆمەلە لە كۆبوونەوكانى "كۆمیتەى دیپلۆماسى ھاوبەش" لێكیداوەتەو كە كۆمیتەى ناوبراو لەخزمەتى مانەوێ كۆمارى ئیسلامى دا. دەقارودەقى وتەكانى ناوبراو بەم جۆرە ھاتوو: "پێویستە بەشداری كۆمەلە لە ناوەندى ژێر كاریگەرى پێكخستەكانى "ك.ن.ك" بە ناو "كۆمیتەى دیپلۆماسى ھاوبەش" كە زیاتر لە ۳۰ حیزب و پەوتى ناسیونالیستی و ئیسلامى تیدا بەشداری و لە بەیانینیەكانیاندا دیارە لە خزمەت بە ستراتیژی مانەوێ كۆمارى دا كار دەكەن و ھیچ پێوندیێکیان بە بەرژەوێندى كریكاران و خەلكى زەحمەتگێش و ستەم دیتوو نییە، كۆتایی پێ بێت". (گێڕانەو لە بابەتی (پەوالەتی سیاسى قەیرانى دەرونى حیزبی كۆمۇنیستی ئىران" - گەلاوێژی ۱۳۹۹ بەرانبەر لەگەل ئاگوستى ۲۰۲۰). ھەر لەم بابەتەدا ھاتوو: "ناكۆكى لەسەر چۆنیەتی ھەلس و كەوت لەگەل حیزبە ناسیونالیست و بورژواوییەكان لە كوردوستان

جاریکی دیکه له کاتیځدا خوی دهرخست که هاوړی ئیبراهیم عهلیزاده له لایه ن کۆمیتە ی ږیبه رایه تی کۆمه له له مانگی گولانی ۱۳۹۶ دا چوونه پای بلاو کردنه وهی راگه یانندی هاوبهش له گهل ږیکخواوی خهبات بۆ ته حریمی ههلبژاردنه کانی سهروک کۆماری و شورا کانی ئیسلامی شار و دیهات... ههروه ها چوونه پای راگه یانندی هاوبهش له گهل ږیکخواویکی په راویزکه وتوو وهکوو سازمانی ئیسلامی خهبات، له لایه ن حیزبه ناسیو نالیسته کانه وه به سهر ږیبه رایه تی کۆمه له دا (سه پا) به ئاوردانه وه یکی سیاسی بۆ دواوه ده ژمیردریت. سه باره ت به پیوه ندی کۆمه له له گهل (پ.ک.ک) و لقی ئیرانییه که ی (پژاک) ههر له م نوسراو دیه دا بوونی ئهم پیوه ندییه به زهره ری کۆمه له ناوبراوه و گوتراوه که: "ږیبه رایه تی پ.ک.ک بارها له زمانی خویه وه یان له زمانی هاوسه روکی (ک.ن.ک) یان وته بیژانی "پژاک" هوه وتراوه که له رۆژه لاتی کوردوستان (مه به ست کوردوستانی ئیران) ه ده بیت ههول بدریت که بابه تی کورد له ږیگی دیالوگ له گهل کۆماری ئیسلامی له ږیگی سیاسی و دیموکراسی چاره سهر بکړیت. پژاک (پارتی ژیانی ئازادی کوردوستان) وهک "لقی کوردوستانی ئیران" ی (ک.ج.ک) یا پ.ک.ک سالیانیکه ههر له م پیوه ندییه دا کار ده کات. په پژاک له کاتی شانوی ههلبژاردنه کانی کۆماری ئیسلامی که میکانیسمیکه بۆ په وایی دان به دریژدی ده سه لاتداریتی ئهم رژیمه، به کرده وه و به هاندانی خه لک بۆ به شداری له ئهم شانوگه رییه، له راستای را و بۆچوونی ئیسلام ته له به کانی حکومه تدا کاری کردوه و بۆ ئهم ههلبژاردنه بازارگه رمی کردوه. کادره کانی ږیبه رایه تی په ژاکیش هه تا ئیستا چه ندها جار به گه وره تر نیشاندانی مه ترسی به سوریه بوونی ئیران، خه لکیان له سهره وژیر کردنی کۆماری ئیسلامی ترساندوه و ږیگی دیالوگ له گهل کۆماری ئیسلامییه م هوعیزه کردوه." (له هه مان نوسراوه دا هاتوه).

عهباس مه نسورانیش له نوسراوه ی "جیاوازییه کان یان ناکوکیه سیاسییه کان! له حیزبی کۆمونیستی ئیران و ږیکخواوی کوردوستانه که ی "کۆمه له"، به ئاماژه کردن به وتاری ئیبراهیم عهلیزاده له رۆژی ۲۵ ږیبه ندانی سالی ۱۳۹۸ به بۆنه ی ږیزگرتن له رۆژی کۆمه له، باس کراوه که له م وتارده بۆ به ده ست هیئانی دل حیزبه سیاسییه راسته کانی کوردوستان دوو بابه تی ستراتیژیکي "ده سه لاتداریتی سیاسی له کوردوستان و هیزه چه کداره کانی پیشمه رگه له داها تووی کوردوستان" ئاماژه ی پي کراوه که ئه وه ی که وتراوه "په ږه وو و ږوگرام و ئامانجه کۆمونیستییه کانی حیزب و کۆمه له ی (ههر له وی) له به رچاو نه گرتوه و زوړتر له گهل "به ره ی کوردوستانی" په چاوی کاک ئیبراهیم عهلیزاده یه ک ده گریته وه.

له هه لس و کهوت له گهل راستییه کانی قه یران و دروست بوونی لایه نگه لیک له ناو ږیکخستنی "حیزبی کۆمونیستی ئیران و کۆمه له"، چ چالا کانی ئهم په وته سیاسییه و چ چالا کانی که له ږا بر دوو دا کاریان له گهل کردوون و دوا یی له م حیزبه چوونه ته دره ی و ههروه ها زوړیک له وانه ی که ئیستا سالا هیه له حیزب و ږیکخواوه کانی دیکه دا چالاکن، له پیوه ند له گهل ئهم قه یرانه که له وانه یه ببیته هو ی جیا بوونه وه له ږیزه کانی ئهم ږیکخواوه دا، قسه یان کردوه و رای خو یان ده ربړیوه. هه لویت گه لیک که جار جار به شیوه ی نابه رپرسانه و له راستای ئامانجی به رته سک دا، هانی هه ردوولایه ن ده دن بۆ جیا بوونه وه و بی سهرنج دان به به رژه وه ندی بزوتنه وه و به بی پرنسیبی تواوه هه ول ده دن ناکوکی نیوان هه ردوولایه نی پیک ها تووی ئهم حیزبه، ئالوژتر بکه ن.

یەکیک لەو ڕیکخراوانەى کە ھێزەکانى نۆ "حیزبى کۆمونیستى ئێرن و کۆمەلە" ھان دەدەن بۆ جیاپوونەو، حیزبى کۆمونیستى ڕیکارى ـ حیکمەتییستە. حیکمەتییستەکان بە بى سەرنج دانە بەرژەوێندى و پێویستییەکانى بزوتنەوێ گەلى کورد و خەلک لەم بارودۆخەى ئێستادا لە تەنورى قەیرانى ناوخۆیی کۆمەلەدا، شیلگىرانە خەریکن بەنزین بە سەر ئاگردا دەکەن، ئەویش بۆ دروست کردنى نانى گلاوى خۆیان. ئەمانە ھەتا ئەو جیگایە چوونەتە پێش کە بەولایەنەى کە بە "چەپ"ى دەزانن، دەلێن کە دەبێت جیا ببەنەو و بچنە نۆ سازمانە کۆمونیستەکانەو. (ئازەر ماجیدى ـ نۆستالژى کۆمەلە "کۆمەلەى کۆمونیست" دەرڤەتى میژوویى لە کيس چوو) بە بى ئەوێ کە لە ئەساسدا بۆیان گرینگ بێت کە ئەم کارە قەرارە چ گرفتیک لە سەر شانى بزوتنەوێکە لا دەبات.

ھەلس و کەوتى حیکمەتییستەکان، نە ھەلکەوت، بەلکوو درێژەى لۆژیکى ھەر ئەو بیرۆکەى و پرۆژە کاولکارانەى کە جەماعەتى مەنسور حکمەت (پێبەرى فکرى ئەم حیزبە)یە کە سالەکانى ٦٠ دا لە مەحفیلی سەھەندەو بۆ کۆمەلەى بە سەوقات ھینا، و بە پیک ھینانى حیزبیک کە بە شیوەىکى غەبرى ئوسولى ناوى حیزبى کۆمونیستى لى نا و بە فەرمى ناسینى ناسیونالیزمى کۆمەلە و دانى مافى تاییبەت پى و کەلک ئاوەژوو لە ھیزی بەربلاوى کۆمەلە لە ناو خەلک، لە پرۆسەییەکاندا لەتمەى کارەساتبارى لە کۆمەلە و بزوتنەوێ گەلى کورد دا و بوو ھۆى جیاپوونەو و بى ھیواى و بلاو پى کردنیکی بەربلاو لە ھێزە ساق و شۆرشیگێرەکانى نۆ ریزەکانى کۆمەلەى ئەو کات. ئەمڕۆکە ھەر ئەو بیرۆکە لار و لویڕە لە لایەن حیزبە کاغەزییەکانى پەپرەوى مەنسور حیکمەت لە ھەولێ ئەوەدان بۆ دابەش کردنى (حیزبى کۆمونیستى ئێران و کۆمەلە) و بە لاریدا بردنى ھیزی خەباتکارانەى ھێزە سادقەکانى ئەم ھێزە سیاسىیە لە رەوتى ئەم قەیرانە، بە ئاشکرا خۆى نیشان دەدا.

بە دلایەتیەو، جیاپوونەو و لیکتزازان لە حیزبە ساسیەکان دا خۆى لە خۆیدا چتیکى خراپ نییە، بەلکوو دەبێت ھەرەک ھەموو بابەتیکى دیکە بە سەرنج دان بە بارودۆخیک کە تیدا روو دەدات و کاریگەرییەکانى لە سەر رەوتى خەبات و شۆرش و بزوتنەو جەماوەرییەکان، لیکدەریتەو. ھەر بەم بۆنەو پێویستە لە کاتى قەیران و دووبەرەکى لە نۆ ریکخراوە سیاسىەکان و بە تاییبەت ریکخراوە چەپەکاندا، ھەردوو لایەن بنەمایى بیرۆکەکانى خۆیان و ھۆکارى سەرەکى ناکوکی و قەیران روون بکەنەو و بە شیوەى پلاتفۆرمیکى دیارى کراو بینوسن تا ئەگەر جیاپوونەو بوو بە ئەمرى واقع، لە دەرەجەى یەکەمدا ھێزەکانى ئەو ریکخراوە و جەماوەرى لایەنگرى بتوانن ھەلۆیست بگرن و لایەنى نزیک بە بیرۆکەى خۆیان ھەلبژێرن.

لە لاییکى دیکەو، جیاپوونەو کاتیک مانای شۆرشیگێرانە پەیدا دەکات کە ئەم جیاپوونەو لە خزمەت بەرگرى لە بنەما شۆرشیگێرانەکان و ھیلێ شۆرشدا بێت و بکەوێتە خزمەت ئاسانکاری و رێگە خۆش کردنى رێگای گەشە کردنى بزوتنەوێکە. ئەزموونى ئەو جیاپوونەو بى بنەما سەرەکیانەى کە تێیاندا ھۆکارى راستەقینەى جیاپوونەو و ئەوێ کە ھەر لایەنیک چ ھەلۆیست و بەرنامەیکى پى باشە، بە شیوەى روون و ئاشکرا لە بەردەستى ھێزەکانى ریکخراوى دیارى کراو دانەنراو، ئەوەمان پى نیشان دەدەن کە کاریگەرى خراپ لەسەر بزوتنەو دادەنێن و ناتوانن ببە ھۆى بەھێزتر کردنى بزوتنەوێک کە ئەو ریکخراوە تیدا بەشدارە. ھەر بەم بۆنەو ھێزە شۆرشیگێر و بەرپرسەکان لە نۆ ریکخراوەکاندا دەبێت کاتیک کۆل بە جیاپوونەو بدەن کە ئەو لیکتزازانە لە راستیدا بێتە ھۆى گەشە و ھەلکشانى بزوتنەوێ شۆرشیگێرانە.

بى گومان داھاتوو ئەوھمان پى نىشان دەدات كە ھىزە خەباتكارەكانى نىو كۆمەلە تىدەكۆشن بە خەبات و ھەولدانى خۇيان بەو ئاكامە بگەن و ھەست بە بەرپرسيارەتى خۇيان بەرانبەر بە داخوازی گەلى چەوساوەى كورد بۆ بەدەست ھىنانى مافى ديارى كردنى چارەنوس و ئازادى لە چنگ ئەمپريالىستەكان و پزگارى لە ھەموو چەشنە زولمىكى ئەمپريالىستى نىشان بەدەن، ئەو ھىزەى كە باورپان ھەيە بە لەناو بردنى كۆمارى ئىسلامى وەكوو دوژمنى سویند خواردووى كرىكاران و سەرجم گەلانى چەوساوەى ئىران و ناوچەكە، و تا چ ئاستىك دەتوانن بە ديارىكردنن ھىل و سنوورى پاستەقىنەى جياوازيەكانى نىو خۇيى خۇيان لە پراتىكدا، دەتوانن بە بنەما سەرەككىيە ناسراوەكان لەم بوارەدا وفادار بن و بەو ئاكامە بگەن.

چرىكەكانى فیدایی گەلى ئىران

۷ى رەزبەر ۱۳۹۹_ ۲۸ى سىپتامبەر ۲۰۲۰